

21.9.2020

Ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Muokkaus 4.11.2020:

- Täsmennetty karanteeniin liittyvää osuutta.

Muokkaus 11.2.2021

- Ohje päivitetty vastaamaan muita THL:n ohjeita.

Muokkaus 22.2.2021

- Ohje päivitetty vastaamaan väliaikaisen tartuntatautilain muutoksen (147/2021) mukaista tilannetta.

Ohjeen tarkoitus

- Tämän ohjeen tarkoitus on tukea yleisötilaisuuksien, yleisten kokousten ja kokoontumisten järjestämistä sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa turvallisesti sekä tukea julkisten tilojen turvallista käyttöä koronaepidemian aikana. Ohjetta noudattamalla voidaan estää tartuntoja ja vähentää altistuneiden määrää.
- Asiakkaille ja muille osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavien tulee suoraan tartuntatautilain 58 c §:n perusteella huolehtia pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä COVID-19 –tartuntojen ehkäisemiseksi. Nämä ohjeet täydentävät suoraan laista seuraavia velvollisuuksia ja niiden noudattaminen voidaan erillisellä tartuntatautilain mukaisella päätöksellä asettaa myös velvollisuudeksi.
- Tartuntatautilain 58 §:ssä säädetään AVIn ja kunnan toimivallasta asettaa päätöksellä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä koskevia rajoituksia. Tartuntatautilain 58 d §:n mukaan AVI tai kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi tietyin edellytyksin määrätä myös muiden kuin yleisötilaisuuksiin käytettävien tilojen käytön järjestettäväksi siten, että lähikontakti on tosiasiallisesti mahdollista välttää. Tiettyjä laissa määriteltyjä korkean tartuntariskin tiloja on myös mahdollista sulkea tilapäisesti tartuntatautilain 58 g §:n nojalla.

Ohjeessa kuvataan yleiset edellytykset COVID-19-tartuntojen ehkäisemiseksi ja altistuneiden määrän rajoittamiseksi. Tilaisuuksien ja toiminnan järjestäjät voivat laatia

omia tilanne-, toiminta- tai tapahtumakohtaisia tarkempia suosituksiaan tartuntatautilain säännösten puitteissa. Toimija voi toteuttaa velvoitteen asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Tässä voidaan hyödyntää opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän laatimia periaatteita vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi.

Yhteistyö paikallisten viranomaisten kanssa

- **Huomioi kunnan ja aluehallintoviraston antamat määräykset yleisötilaisuuksien henkilömääristä ja tilojen käyttöä koskevista rajoituksista.**
- Ole yhteydessä paikallisiin terveysviranomaisiin tilaisuuden terveysturvallisuuden varmistamiseksi. Paikalliset ja alueelliset tartuntataudeista vastaavat viranomaiset voivat tartuntatautilain mukaisesti avustaa tilannekohtaisten ohjeiden laatimisessa.
- Työnantajan ominaisuudessa toimivan tilaisuuden järjestäjän velvollisuuksista työntekijöiden suojaamiseksi säädetään erikseen. Julkisissa tiloissa työskentelevien osalta toimenpiteet perustuvat työnantajan tekemään riskinarvioon. Työterveys-huolto tukee työnantajaa riskinarviossa.

Lakisääteiset velvollisuudet

Tartuntatautilain 58 c §:n mukaan asiakkaille ja muille osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavalla on seuraavia velvoitteita:

- asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet;
- tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään;
- asiakkaiden ja osallistujien oleskelu järjestetään sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja mahdolliset asiakaspaikat sijoitetaan riittävän etäälle toisistaan.

Hygieniää koskevia ohjeita ja suosituksia

- On tärkeää, ettei yleisötilaisuuteen, yleiseen kokoontumiseen tai julkiseen tilaan tulla oireisena. Oireettomuutta on tärkeä korostaa yleisötilaisuuteen liittyvässä viestinnässä. Ennakkoon tilattujen lippujen helppoon peruutusmahdollisuuteen sairauden takia on kiinnitettävä huomiota.
- Osa koronavirustartunnan saaneista on hyvin vähäoireisia jopa täysin oireettomia. Lisäksi tartunnan saanut henkilö on tartuttava noin kaksi vuorokautta ennen oireiden alkua. Tästä syystä kaikkien tilaisuuksiin osallistuvien on tärkeä noudattaa hyviä hygieniakäytäntöjä ja huolehtia turvavälien säilymisestä.

- THL:n maskisuosituksen mukaisesti tilaisuuden järjestäjän tulisi suositella kasvomaskien käyttöä. Tässä on syytä huomioida myös alueelliset suositukset.
- Oikein toteutettu yskimis- ja niistämishygienia estävät tartuntoja. Oikeisiin käytäntöihin ohjaavaa tiedotusmateriaalia suositellaan jaettavaksi työntekijöille ja vierailijoille tietoisuuden lisäämiseksi osana lakisääteisiä toimintaohjeita.
- Hyvä käsihygienia on myös tarpeen tartuntojen estämisessä. Huolehdi, että tilaisuudessa on saatavilla riittävästi käsihuuhteita ja käsienvesupaikkoja. Huolehdi wc-tilojen toiminnasta ja varmista saippuan sekä käsipyyhkeiden riittävyys.
- Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. Koronavirus aiheuttaa hengitystieinfektion, jonka oireita voivat olla mm. yskä, kurkkukipu, kuume, hengenahdistus, lihaskivut, vatsaoireet ja päänsärky.

THL: Tarkempia tietoja koronavirusinfektion oireista.

Säilytä turvavälit

- Riittävän etäisyyden säilyttäminen henkilöiden välillä estää tehokkaasti tartuntoja. Turvavälien ylläpitämisen mahdollisuus tulee turvata koko yleisötilaisuuden ajan. Henkilömäärä tulee rajata siten, että henkilöiden tai seurueiden väliin jää vähintään 2 metriä. Seurueella tarkoitetaan tässä esimerkiksi samassa taloudessa asuvia tai muutenkin jatkuvasti tai säännöllisesti yhteydessä olevia henkilöitä.
- Tilanteissa, joissa saattaa syntyä jonoja tulee ihmisiä muistuttaa ja auttaa turvavälien pitämisessä. Turvavälien ylläpitoa voidaan varmistaa esimerkiksi riittävällä opastavalla henkilökunnalla, etäisyysopasteilla ja ehkäisemällä pitkien jonojen syntyä osallistujien saapumis- ja jakautumisjärjestelyin. Yleisöä ohjataan esimerkiksi teippausten tai köysitysten ja järjestyksenvälvojen välityksellä liikkumaan niin että ruuhkat vältetään.
- Pisaratartunnan riski on herkästi tavanomaista suurempi esimerkiksi yhteislaulu- ja ryhmäliikuntatilanteissa, joten näissä ja vastaavissa tilanteissa maskin käyttöä ja turvavälien merkitystä on erityisesti korostettava. Myös voimakas äänenkäyttö esimerkiksi kannustettaessa lisää pisaratartunnan riskiä.

Siivous

- Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirukset eivät kuitenkaan säily pitkiä aikoja pinoilla.
- Siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta. Saniteettitiloissa siivousta voi tehostaa käyttämällä desinfiointiainetta. Noudatetaan Työterveyslaitoksen siivousohjeita.
- Siivouksen yhteydessä pyyhitään kosketuspinnat, kuten ovenkahvat, käsinojat, taset ja pöydät, valokatkaisijat ja hanat vähintään päivittäin, mielellään kahdesti päi-

vässä. Sellaisessa ympäristössä, jossa kävijöitä on runsaasti, suositellaan puhdistamista 2–4 tunnin välein. Yhteiskäytössä olevien tietokoneiden ja pöytien tai muiden välineiden käyttöä vältetään tai ne puhdistetaan aina käyttäjien välillä.

TTL: Ohje siivoukseen

Koronavirustartunta yleisötilaisuudessa tai yleisessä kokoontumisessa

- Tartuntaketjujen selvitystyö kuuluu kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Jos tilaisuuteen osallistuneilla todetaan koronavirustartunta, selvitetään, onko tapahtunut altistumista, ja altistuneet pitää jäljittää ja asettaa tartuntatautilain mukaisesti karanteeniin. Tartunnanjäljityksen helpottamiseksi tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäjillä tulisi mahdollisuuksien mukaan ja muun lainsäädännön edellytyksin olla tiedot osallistuneista henkilöistä. Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten henkilömääriä rajoittamalla ja eri ryhmien sekoittumista välttämällä voidaan vähentää altistuneiden määrää, mikäli henkilöiden joukossa todettaisiin koronavirustartunta.

Riskiryhmään kuuluvat

- Riskiryhmään kuuluvien suositellaan epidemian aikana välttämään lähikontakteja, eikä yleisötilaisuuksiin, yleisiin kokoontumisiin tai julkisissa tiloissa järjestettävään toimintaan osallistumista voida siten myöskään suositella. Jos osallistuminen on välttämätöntä, tulee tässä ohjeessa tarkoitettuja turvaetäisyyksiä ja hygieniasuosituksia noudattaa.

THL: Vakavan koronavirustaudin riskiryhmät

Lasten ja nuorten leiritoiminnassa huomioitavaa

- Leirille voi osallistua vain oireettomana.
- Leireillä suositellaan toimimaan rajatuissa, enintään 10 henkilön ryhmissä, jotka majoittuvat, ruokailevat ja toimivat yhdessä siten, ettei synny kosketusta muihin mahdollisesti samaan aikaan samassa keskuksessa toimivien ryhmien kanssa. Näin rajataan lähikontaktien määrää leirin aikana, ja helpotetaan altistuneiden jäljitystyötä, jos leirillä todetaan koronavirustartunta.
- Yleisiä säännöksiä hyvästä käsi- ja yskimishygieniasta sekä siivouksesta tulee noudattaa.
- Tarpeetonta fyysistä kosketusta vältetään (esimerkiksi kättely, halaaminen).
- Jos leiriläisellä todetaan leirin aikana koronavirusinfektioon sopivia oireita, tulee hänet ohjata erilliseen tilaan odottamaan, että poistuminen leiriltä on mahdollista. Hänen tulee hakeutua viiveettä koronavirustestiin. Mikäli koronavirustartunta todetaan, tulee altistuneet jäljittää ja asettaa karanteeniin. Leirin järjestäjän tulee tällaisessa tilanteessa olla yhteydessä paikalliseen tartuntataudeista vastaavaan yksikköön lisäohjeiden saamiseksi.

Muu vastuullisuus

Yleisötilaisuuksien yhteydessä saatetaan järjestää muita itse varsinaiseen tilaisuuteen kuulumattomia yksityisiä tapahtumia. Vaikka tilaisuuden järjestäjä ei itse vastaa näistä yksityisistä tapahtumista, olisi tilaisuuteen liittyvässä viestinnässä kuitenkin korostettava että myös yksityisiin kokoontumisiin ja tapahtumiin liittyy tartuntariskejä. Paikallisia suosituksia on hyvä noudattaa.